

Johannes Hagström
Hållbarhetsstrateg
johannes.hagstrom@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport 2022, Klimatanpassningsplan 2018–2023

Sammanfattning

Trelleborgs kommun antog sin första klimatanpassningsplan år 2013. En reviderad version antogs 2018. Föreligger slutrapportering om det förvaltningsövergripande arbetet i frågan och förslag om fortsättning.

Arbetet med att klimatanpassa Trelleborgs kommun har varit framgångsrikt och vedertaget i hela kommunkoncernens verksamhet, bland annat länsstyrelser och SMHI har vid flera tillfällen pekat på det som ett gott exempel. Trelleborgs kommun brukar få hög ranking vid nationella utvärderingar av hur långt landets kommuner har kommit med sitt klimatanpassningsarbete.

Klimatanpassningsplan 2018–2023 hade totalt 84 åtgärder när den antogs. Efter granskningar är antalet relevanta åtgärder justerat till 60. Arbetet med 53 av dessa bedöms kunna fortsätta i verksamheterna genom framför allt *Tematiska tillägget till Trelleborgs översiktsplaner Stigande hav och översvämning, Översvämningsplanen* och *Hållbarhetsmålen 2024–2040* samt genom att upprätthålla pågående arbete ute i verksamheterna utan vidare prioritering.

I *Klimatanpassningsplan 2018–2023* berörde 13 åtgärder utbildning, information och kommunikation av något slag. Fokus på klimatanpassningsåtgärder framöver bör ligga på insatser inom just dessa områden. Ansvar och finansiering för att skydda sin fastighet mot ett förändrat klimat är en mycket stor och komplicerad fråga. Insatserna från kommunens sida bör vara prioriteringar, som ska göras årligen för arbetet med *Hållbarhetsmålen 2024–2040*, för att säkerställa kontinuitet samt utvärdering och uppföljning av arbetet.

Kommunledningsförvaltningen ser därför inget behov av en tredje version av en kommunövergripande klimatanpassningsplan då frågan ingår i andra styrdokument.

Hållbarhetsmålen 2024–2040 är planerade att beslutas av kommunfullmäktige i januari 2024.

Uppföljningsrapport 2022 återfinns under rubriken *Ärendet i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse*.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-14

Uppföljningsrapport 2021 för Klimatanpassningsplan 2018–2023, KS 2021/463,
2022-08-08

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen
besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna slutrapporten

att framtida prioriteringar av klimatanpassningsarbetet ska ske genom

Hållbarhetsmålen 2024–2040 och i övriga styrdokument som hanterar frågorna.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolag

Ärendet

Bakgrund

År 2017 beslutade kommunfullmäktige om en uppdaterad klimatanpassningsplan för perioden 2018–2023. En halvtidsrapport godkändes av kommunfullmäktige under hösten 2021 (KF 2021-10-25 § 300, KS 2021/463). I samma ärende beslutades att klimatanpassningsplanen återskärts till kommunfullmäktige årligen. Förra rapporteringen till kommunfullmäktige gjordes i september 2022 (KF 2022-09-26 §189, KS 2021/463).

Syfte

Trelleborgs kommun har under en dryg tioårsperiod arbetat strategiskt i hela koncernen med klimatanpassning. Det övergripande syftet med klimatanpassningsplanen har varit att koppla ett helhetsgrepp om frågan, sprida kunskap om ämnet samt samla arbetet med kommunens åtgärder för att därigenom åstadkomma och säkerställa ett robust, motståndskraftigt och klimatsäkert Trelleborg.

Arbetet med att klimatanpassa Trelleborgs kommun har varit framgångsrikt. Bland annat har Länsstyrelsen Skåne, Länsstyrelsen Blekinge och SMHI lyft kommunens arbete som ett gott exempel. Vid den utvärdering av Sveriges kommuners klimatanpassningsarbete, som Svensk Försäkring och IVL Svenska Miljöinstitutet gör vartannat år, placerade sig Trelleborgs kommun på delad 20:e plats, tillsammans med Lund och Karlstad, av de totalt 194 kommuner som deltog i utvärderingen. Det är en bättre placering än flera större kommuner som till exempel Malmö och Stockholm.

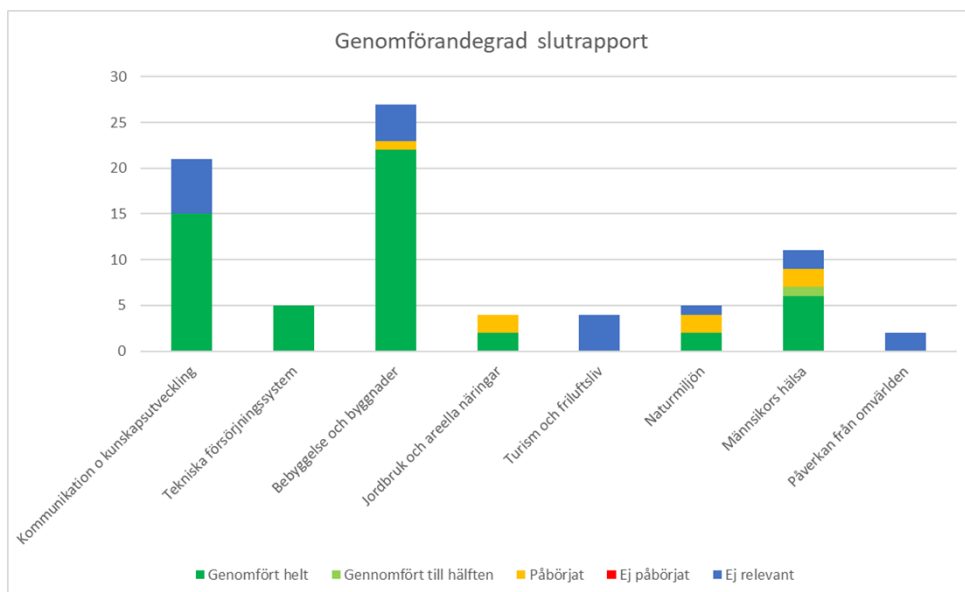
Utvärdering

Sammanlagt har 84 åtgärder följts upp i Klimatanpassningsplan 2013 – 2018 Trelleborgs kommun. Somliga åtgärder bedömdes dock ha förlorat relevans under arbetets gång och togs därför bort ur återskärtsrapporteringarna 2021 och 2022. Klimatanpassningsplanen i dess nuvarande form har därför totalt 79 åtgärder uppdelat i åtta områden.

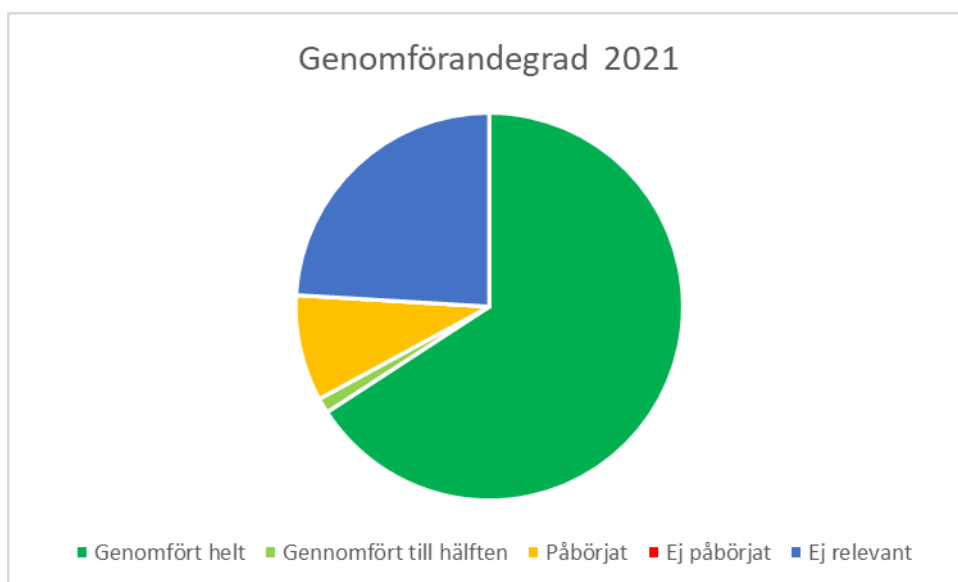
De åtta områdena är:

1. kommunikationer och kunskapsutveckling
2. tekniska försörjningssystem
3. bebyggelse och byggnader
4. jordbruk och areella näringar
5. turism och friluftsliv
6. naturmiljön
7. människors hälsa
8. påverkan från omvärldsförändringar.

Samtliga åtgärder är påbörjade och arbetet med 53 av de 79 målen (68 %) är till hälften eller mer genomförda samt arbetas med kontinuerligt i verksamheterna.

Vid den nya granskningen inför den här slutrapporteringen har det visat sig att ytterligare 19 av de 79 åtgärderna bedöms vara annat än konkreta anpassningsåtgärder, till exempel med syfte att minska klimatpåverkan snarare än att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Andra anledningar till att de 19 åtgärderna inte bör tas med i utvärderingen är att de visade sig inte längre vara relevanta och/eller att kommunen inte har rådighet över åtgärden, till exempel över järnvägsnätet.

I *Klimatanpassningsplan 2018 – 2023 Trelleborgs kommun* är 13 åtgärder (22 % av de som bedöms vara relevanta) någon form av informations-, kommunikations- eller utbildningsinsats. Information, kommunikation, kunskapsutveckling och medborgardialoger kan alltid bli mer och bättre då klimatanpassningsfrågorna är komplexa, berör många privata och offentliga aktörer samt kan leda till betydande målkonflikter. Ett tydligt exempel är frågan om ansvar och finansiering av de

åtgärder som behöver genomföras. Mycket av ansvaret ligger på den enskilde fastighetsägaren men de saknar ofta möjlighet att utföra arbetet.

Förslag på fortsättning

Under 2022 antogs det *Tematiska tillägget till Trelleborgs översiktsplaner Stigande hav och översvämning*. Arbetet med en översvämningsplan, det vill säga en fördjupad skyfallsplan som också täcker in bland annat höga flöden i vattendragen, påbörjades under våren 2023 och beräknas vara klart hösten 2024. Båda dessa dokument är strategier över hur kommunen ska jobba med klimatanpassning. Utöver dessa dokument finns klimatanpassningsåtgärder även inkluderat i flera andra styrdokument såsom *Fördjupad översiktsplan för Trelleborgs stad 2035*, *Hållbarhetsmål 2024 – 2040* och *Naturplan Trelleborg för stad och landsbygd*. Kommunens klimatanpassningsarbete ryms även inom ett av målen i det föreslagna styrdokumentet *Hållbarhetsmålen 2024 – 2040* är *Kommunens biologiska mångfald och förmåga att hantera ett förändrat klimat ska öka*.

Slutsatsen är att majoriteten av de åtgärder som behöver prioriteras för att klimatanpassa Trelleborgs kommun finns i ett flertal dokument, både lagstadgade och kommunens egna styrdokument. För att säkerställa ett effektivt klimatanpassningsarbete görs därför bedömningen att klimatanpassningsplanen kan utgå som styrdokument och nödvändiga åtgärder som inte finns i de lagstadgade dokumenten får leva vidare i form av prioriteringar under *Hållbarhetsmål 2024 – 2040* och i övriga styrdokument som hanterar frågorna.